

Vyvěšeno dne: 17. 8. 2026

Svěšeno dne: 31. 8. 2026

Jaroslava Riedelová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobců: **a) Mgr. Radek Bláha**, bytem Saky 2, Třebichovice, **b) GIYOU s.r.o.**, se sídlem Saky 3, Třebichovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2025, č. j. 51 A 68/2024-68,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Obec Třebichovice (dále „žadatelka“) požádala Magistrát města Kladna (dále „vodoprávní úřad“ nebo „správní orgán prvního stupně“) dne 27. 6. 2024 o schválení manipulačního řádu vodního díla *Protipovodňové opatření obce Třebichovice – Saky*. V průběhu správního řízení jednal vodoprávní úřad s žalobci jako účastníky řízení o schválení manipulačního řádu vodního díla. Vodoprávní úřad vyzval žadatelku dne 6. 8. 2024, aby nejpozději do 30. 9. 2024 žádost doplnila o manipulační řád a o stanovisko správce povodí. Současně dne 8. 8. 2024 usnesením č. j. SMKL/152272/2024/OVH přerušil řízení. Proti rozhodnutí o přerušení řízení podali žalobci odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 10. 2024, č. j. 120272/2024/KUSK, odvolání žalobců zamítl pro nepřípustnost dle § 92 odst. 1 správního řádu, neboť shledal, že žalobci nejsou účastníky řízení. Svůj závěr odůvodnil tím, že okruh účastníků řízení o schválení manipulačního řádu stanovuje § 115 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). Podle tohoto ustanovení jsou účastníky řízení (i) správce vodního toku, pokud se jedná o manipulační řád vodního díla souvisejícího s tímto vodním tokem, (ii) obec, v jejímž územním obvodu může rozhodnutím vodoprávního úřadu dojít k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí, (iii) a žadatel, tj. vlastník vodního díla.

II.

[2] Proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání podali žalobci žalobu ke Krajskému soudu v Praze (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud nejprve posuzoval přípustnost žaloby, neboť žaloba není přípustná proti rozhodnutím, jimiž se upravuje vedení řízení. Přisvědčil žalovanému, že rozhodnutí o přerušení řízení je rozhodnutím upravujícím správní řízení a jako takové je vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu. Konstatoval však, že žalobci brojí proti napadenému rozhodnutí, kterým žalovaný odvolání žalobců zamítl jako nepřípustná podle § 92 odst. 1 správního řádu, neboť žalobce nepovažoval za účastníky správního řízení. Předmětem soudního přezkumu tedy není samotné rozhodnutí o přerušení řízení, resp. odvolací rozhodnutí, které by jej potvrzovalo. S poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu se jedná o dvě na sobě nezávislá samostatná rozhodnutí. Žalovaný tedy rozhodoval pouze o nepřípustném odvolání a nepotvrzoval správnost prvostupňového rozhodnutí o přerušení řízení dle § 90 odst. 5 správního řádu. Proto uzavřel, že žaloba proti napadenému rozhodnutí, pokud jde o účastenství, je přípustná.

[3] Krajský soud se zabýval správností závěru žalovaného, že žalobcům nenáleží postavení účastníků řízení o schválení manipulačního řádu vodního díla. Dospěl k závěru, že žalovaný nesprávně vymezil okruh účastníků pouze na základě aplikace § 115 vodního zákona. Ustanovení § 115 vodního zákona neobsahuje komplexní úpravu účastenství, jak se domníval žalovaný. Jde o klasické správní řízení a je třeba podpůrně použít obecnou úpravu obsaženou ve správním řádu. Vedle § 115 vodního zákona lze okruh účastníků dovozovat též z § 59 odst. 2 vodního zákona, kdy je účastníkem též žadatel, který předkládá manipulační řád ke schválení vodoprávnímu úřadu. Podle krajského soudu § 115 vodního zákona přiznává postavení účastníků řízení tam uvedeným subjektům nad rámec § 27 správního řádu. Vodní zákon tedy pouze rozšiřuje okruh účastníků nad rámec obecné úpravy. Proto žalovaný nesprávně vyhodnotil, že žalobci nejsou účastníky řízení, neboť se manipulační řád týká výlučně vodního díla a žalobci nejsou vlastníky vodního díla ani pozemků, na kterých se vodní dílo nachází. Takový výklad krajský soud shledal nepřiměřeně zužujícím. Manipulaci s vodami ve vodním díle, jež blíže upravuje manipulační řád, jistě mohou být dotčeny i další subjekty. S ohledem na okolnosti projednávané věci však krajský soud nemohl učinit definitivní závěr, zda žalobcům postavení účastníků řízení náleží.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítal, že krajský soud za žalobce dotvářel a domýšlel žalobní námitky, čímž přestal být nestranným soudcem. Byli to žalobci, kdo měli tvrdit a prokazovat přímé dotčení práv.

[5] Stěžovatel je přesvědčen, že usnesení o přerušení řízení je vyloučeno ze soudního přezkumu ve správním soudnictví. Podle § 115 odst. 16 vodního zákona manipulační řád vodního díla schvaluje vodoprávní úřad rozhodnutím. Žalobci jsou s podanou žádostí vlastníka vodního díla seznámeni, a nic jim nebrání domáhat se uznání za účastníka řízení nebo podat odvolání až proti rozhodnutí o schválení manipulačního řádu. K případnému dotčení práv namítal, že žalobci jsou neúspěšnými účastníky stavebního řízení ve věci vodního díla (před soudem) v důsledku pasivity v řízení o stavebním povolení. Pouze se snaží „vlomit“ do pravomocného stavebního rozhodnutí. Rozsudek krajského soudu považoval za předčasný, přičemž nemůže nic změnit na již pravomocném usnesení o přerušení řízení. V řízení o schválení manipulačního řádu nelze řešit otázky spadající do stavební části vodoprávního řízení – například ochranu proti povodním.

[6] Krajský soud podle stěžovatele pochybil též při výkladu § 115 vodního zákona. Vodní zákon je zákonem speciálním vůči správnímu řádu i v část týkající se účastníků řízení. Podle § 115

pokračování

vodního zákona se postupuje podle zákona stavebního. To je další speciální zákon vůči správnímu řádu vymezující účastníky řízení. S poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu tvrdil, že předchozí právní úprava vodního zákona sice připouštěla aplikaci obecné úpravy účastenství dle správního řádu, podle platné právní úpravy však vodní zákon obsahuje úpravu taxativní, resp. komplexní. Taxativní výčet účastníků řízení má za následek vyloučení obecné definice účastníků obsažené v § 27 správního řádu. K přímému dotčení musí z povahy věci existovat přímo ohrožené hmotné právo. Nepostačí dotčení práv nebo povinností nepřímo prostřednictvím jiné právní skutečnosti, která se teprve postavení dotčené osoby přímo dotkne. Vlastníkovi je uložena povinnost udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných zájmů dle § 59 odst. 1 a 84 vodního zákona. Tuto povinnost neukládá manipulační řád. Neexistuje hmotné právo na ochranu před povodněmi. Rozsudek krajského soudu se dostatečně nevypořádal s konkrétním přímým dotčením práv žalobců. Vždy je třeba rozlišovat obě části řízení podle vodního zákona, a to jak část týkající se nakládání s vodami, tak část stavební týkající se vodních děl. Manipulační řád se týká nakládání s vodami, tedy vodoprávní části řízení. Podle stěžovatele nedává smysl použití obecné úpravy podle správního řádu, kdy podle § 27 odst. 2 správního řádu, účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech. Trval na tom, že nedochází k přímému dotčení práv žalobců.

[7] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[8] Žalobci ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedli, že kasační stížnost považují za nedůvodnou a navrhli její zamítnutí. Stěžovatel dle jejich názoru nezjistil stav věci bez důvodných pochybností, resp. nezjistil stav předmětné stavby a dotčení žalobců. Žalobce a) je vlastníkem pozemků a budov, včetně památkově chráněné usedlosti Saky 2, vše viz výpis z LV 384. Žalobce a) a pozemek 99 k. ú. Saky tvořící NKP Saky 2 a je také oprávněným ze smlouvy o zřízení služebnosti neohrožení NKP Saky 2 vážnoucí na pozemku 414/2. Žalobce b) je vlastníkem pozemku 414/2 o velikosti 881 m² v k.ú. Saky, který obepíná obvodové zdi NKP Saky 2. Pozemek 414/2 je možné považovat za prostředí kulturní památky NKP Saky 2. Měli za to, že nezákonnost zrušeného napadeného rozhodnutí je zřejmá a kasační stížnost je účelová. Napadený rozsudek považovali za správný a zákonný.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem dalšího hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009-71).

[12] Nepřezkoumatelnost podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívá v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů napadeného rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost je vadou, k níž by byl případně Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout i bez námítky (§ 109 odst. 4

s. ř. s.). Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech a proč považuje námitky účastníků řízení za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, či ze dne 7. 10. 2021, č. j. 7 As 146/2021-26). Nepřezkoumatelné je tedy takové rozhodnutí, které nelze přezkoumat pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Napadený rozsudek výše uvedená kritéria přezkoumatelnosti splňuje. Je z něj dostatečně zřejmé, o jaké věci krajský soud rozhodoval a jakými úvahami se řídil. Krajský soud jasně a srozumitelně uvedl, z jakých skutečností při hodnocení žalobních bodů vycházel, a s odkazem na právní úpravu náležitě odůvodnil, jaké okolnosti jej vedly k závěru, že stěžovatel nedostatečně posoudil otázku účastnictví žalobců, resp. že se nesprávně omezil na vymezení účastníků pouze ve vztahu k § 115 vodního zákona. Zdůvodnil též, z jakého důvodu měl stěžovatel při posuzování účastnictví aplikovat obecnou úpravu obsaženou v § 27 správního řádu. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku byla uplatněna velmi obecně, stěžovatel neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, pro které shledává napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Krajský soud však zřetelně vyjádřil, že existuje potencialita dotčení práv, nikoliv to, že žalobci skutečně budou účastníky řízení, neboť jsou přímo dotčeni na svých hmotných právech. Své závěry dle krajského soudu založil na nedostatečném posouzení účastnictví vycházejícího z výlučné aplikace nekomplexního ustanovení vodního zákona, nikoliv na tom, že žalobci bez dalšího měli být účastníky předmětného řízení. Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný.

[13] Nejvyšší správní soud se zabýval kasační námitkou týkající se nepřipustnosti žaloby, podle které je usnesení o přerušení řízení vyloučeno ze soudního přezkumu bez ohledu na to, že jím bylo současně rozhodnuto o tom, že žalobci nejsou účastníky řízení. Lze přisvědčit, že prvostupňové rozhodnutí o přerušení řízení je třeba považovat za rozhodnutí upravující správní řízení. Jako takové je vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu podle § 70 písm. c) s. ř. s. (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 3 As 64/2007-62, či ze dne 19. 6. 2024, č. j. 2 As 355/2023-32). Předmětem soudního přezkumu však není samotné rozhodnutí o přerušení řízení (potažmo odvolací rozhodnutí, které by jej potvrzovalo). Tím je rozhodnutí, kterým stěžovatel odvolání žalobců zamítl jako nepřipustná podle § 92 odst. 1 správního řádu, neboť je nepovažoval za účastníky správního řízení. Jde tak o dvě samostatná rozhodnutí, která nezávisle na sobě nabývají právní moci. Stěžovatel věcně nepotvrzoval samotné rozhodnutí o přerušení řízení dle § 90 odst. 5 správního řádu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 23. 12. 2009, č. j. 5 As 105/2008-135, a ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 As 10/2010-75). Byť je tedy prvostupňové rozhodnutí procesním rozhodnutím, kterým se upravuje vedení řízení, napadené rozhodnutí je již samostatným rozhodnutím o účastnictví dle § 92 odst. 1 správního řádu, proti kterému je přípustná žaloba. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 5. 2021, č. j. 3 As 294/2019-42 vyslovil názor, že pokud správní orgán zamítne odvolání podle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřipustné, neboť bylo podáno osobou neoprávněnou, pak žaloba proti takovému rozhodnutí nemůže být z povahy věci odmítnuta z téhož důvodu. Konkrétně Nejvyšší správní soud uvedl, že „rozhodnutí dle odkazovaného ustanovení správního řádu netvoří s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně jeden celek, protože v případě opožděného nebo nepřipustného odvolání nabývá rozhodnutí správního orgánu prvního stupně právní moci samostatně, a to právě uplynutím lhůty pro odvolání, na čemž již opožděné nebo nepřipustné odvolání nemůže nic změnit (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2018, č. j. 7 As 345/2017-20). Žalovaný jako odvolací orgán zde rozhodoval pouze o (z jeho pohledu) nepřipustném odvolání stěžovatelky [a žalobkyně b)], proto byl též výrok jeho rozhodnutí odlišný od výroků předvídaných v § 90 odst. 1 správního řádu pro „běžné“ odvolací řízení. Žalovaný v takovém případě odvolání pouze zamítl pro nepřipustnost, zároveň však nepotvrzoval správnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve smyslu § 90 odst. 5 správního řádu.“

[14] Nejvyšší správní soud na tomto místě pro úplnost připomíná, že podle jeho setrvalé judikatury se odvolací správní orgán v rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo

pokračování

nepřípustnost podle § 92 odst. 1 správního řádu věcně nezabývá podaným odvoláním, posuzuje pouze jeho včasnost nebo přípustnost. V případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřipustného je tedy správní soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřipustné odvolání a zda tedy byli žalobci zkráceni na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Pokud krajský soud dospěje k závěru, že odvolání bylo po právu zamítnuto jako nepřipustné nebo opožděné, žalobu zamítne, v opačném případě toto odvolací rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2011, č. j. 5 As 18/2011-81). Krajský soud přezkum rozhodnutí o odvolání provedl a dospěl k závěru, že důvody, pro které bylo odvolání jako nepřipustné zamítnuto, neobstojí.

[15] Nejvyšší správní soud se tedy zabýval námitkou, zda krajský soud pochybil při výkladu účastenství podle vodního zákona. Stěžovatel při posuzování postavení účastníka v řízení o schválení manipulačního řádu vodního díla vycházel výhradně z § 115 vodního zákona, který považoval za komplexní právní úpravu.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli, že § 115 vodního zákona obsahuje komplexní úpravu účastenství. Z § 115 odst. 1 vodního zákona se podává, že pokud zákon „*nestanoví jinak, postupují vodoprávní úřady při řízení o věcech upravených vodním zákonem podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl a vodohospodářských úprav.*“ Podle § 115 odst. 3 vodního zákona jsou účastníkem řízení „*obce, v jejichž územním obvodu může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí*“, a podle odst. 4 je v řízení týkající se vodního toku účastníkem též správce vodního toku. Podle odst. 5 téhož zákona je účastníkem řízení rovněž „*právnícká osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle jejího zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejné zdraví.*“

[17] Manipulační řád představuje „*soubor zásad a pokynů pro manipulaci s vodou k jejímu účelnému a hospodárnému využití podle povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami a stavebního povolení k vodnímu dílu, ke snižování nepříznivých účinků povodní, sucha a ledových jevů, k ochraně a zlepšení jakosti vody, jakož i k zajištění bezpečnosti, stability a spolehlivosti vodního díla*“ [srov. § 1 písm. a) vyhlášky č. 216/2011 Sb.]. Manipulační řád se schvaluje rozhodnutím vodoprávního úřadu ve vodoprávním řízení na časově omezenou dobu (§ 59 odst. 2 a § 115 odst. 16 vodního zákona).

[18] Podle § 59 odst. 2 vodního zákona může vodoprávní úřad uložit vlastníkovu vodního díla „*zpracovat a předložit mu ke schválení provozní řád vodního díla pro čištění odpadních vod s povoleným vypouštěním odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečných závadných nebo nebezpečných závadných látek podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu do vod povrchových nebo manipulační řád vodního díla. Vodoprávní úřad může vlastníkovu vodního díla stanovit podmínky pro zpracování provozního nebo manipulačního řádu a lhůtu k jeho předložení. Dále může vlastníkovu vodního díla uložit, aby provedl doplnění nebo jiné úpravy předloženého provozního nebo manipulačního řádu. Vodoprávní úřad může též vlastníkovu vodního díla uložit, aby provedl změnu schváleného provozního nebo manipulačního řádu a tuto změnu předložil ke schválení. Provozní nebo manipulační řád schvaluje vodoprávní úřad na časově omezenou dobu, která nepřesahuje dobu platnosti povolení k vypouštění odpadních vod.*“

[19] Shora citovanou úpravou vodního zákona je rozšířen, nikoli nahrazen, okruh účastníků řízení ve vztahu k obecné úpravě uvedené v § 27 správního řádu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2025, č. j. 10 As 253/2024-31 nebo ze dne 17. 10. 2025, č. j. 2 As 250/2024-29). Je vhodné dodat, že v textu § 115 vodního zákona zcela absentuje vymezení hlavních účastníků řízení, tj. typicky samotného žadatele, jakož i obecné vymezení třetích osob, do jejichž práv a povinností může být rozhodnutím přímo zasaženo.

[20] Podle § 27 odst. 2 správního řádu „*jsou účastníky též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.*“

[21] Jak správně konstatoval krajský soud, k tomu, aby žalobcům mohlo být přiznáno postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu, postačuje pouhá možnost přímého dotčení na právech nebo povinnostech rozhodnutím, které má být ve správním řízení vydáno. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „*k tomu, aby měl určitý subjekt postavení účastníka řízení, postačí pouhý hmotněprávní předpoklad existence jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností nebo dokonce tvrzení o možném dotčení na svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech. Kdo je účastníkem řízení vymezuje sice správní řád, ale odpověď na to, koho svou definicí správní řád za účastníka řízení povolává, dávají předpisy hmotného práva. Znakem účastníka řízení je hmotněprávní poměr k věci, to však neznamená, že správní orgán přizná postavení účastníka řízení jen tomu, o němž se při zahájení přesvědčil, že účastníkem řízení je. Správní orgán je povinen zkoumat a upřesňovat okruh účastníků řízení v průběhu celého řízení*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 A 31/2001-91, č. 683/2005 Sb. NSS, či ze dne 24. 3. 2016, č. j. 5 As 80/2014-33). Posouzení přímosti (intenzity) dotčení na právech závisí na individuálních okolnostech věci. Účastenství ob stojí samo o sobě, i když nutně nemusí vést k rozhodnutí pro účastníka příznivému (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, č. 2932/2013 Sb. NSS, ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019-68, a ze dne 24. 4. 2024, č. j. 8 As 217/2022-48).

[22] S postavením účastníka řízení se pojí významná procesní práva. Zkrácení na těchto právech odepřením účastenství v řízení má za následek nemožnost efektivní ochrany právní sféry dotčené osoby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-72). Rovněž je třeba zdůraznit, že podle § 28 odst. 1 správního řádu v pochybnostech je za účastníka považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. Citované ustanovení má dopad do procesní roviny. Zatímco účastníku řízení postačí uvést plausibilní tvrzení svého účastenství, důkazní břemeno ohledně vyloučení tvrzeného účastenství tíží správní orgán (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 2 As 12/2008-36).

[23] Ve vztahu k povolení k manipulačnímu řádu vodního díla stěžovatel nedůvodně úzce požaduje, aby potenciální účastníci byli vlastníky vodního díla nebo aby vlastnili pozemky, na kterých se vodní dílo nachází. Vycházel pouze z definice manipulačního řádu v § 1 písm. a) vyhlášky č. 216/2011 Sb., z níž dovodil, že se manipulační řád dotýká pouze vodního díla. Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku č. j. 2 As 250/2024-29 shrnul ustálenou judikaturu k otázce posuzování účastenství, z níž vyplývá, že „*k tomu, aby měl určitý subjekt postavení účastníka řízení, postačí pouhý hmotněprávní předpoklad existence jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností nebo dokonce tvrzení o možném dotčení na svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech. Kdo je účastníkem řízení vymezuje sice správní řád, ale odpověď na to, koho svou definicí správní řád za účastníka řízení povolává, dávají předpisy hmotného práva. Znakem účastníka řízení je hmotněprávní poměr k věci, to však neznamená, že správní orgán přizná postavení účastníka řízení jen tomu, o němž se při zahájení přesvědčil, že účastníkem řízení je. Správní orgán je povinen zkoumat a upřesňovat okruh účastníků řízení v průběhu celého řízení*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 A 31/2001-91, č. 683/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 24. 3. 2016, č. j. 5 As 80/2014-33).

[24] Nelze vyloučit, že manipulačním řádem mohou být dotčena práva řady dalších subjektů. Manipulační řád totiž obsahuje např. základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na vodním díle, nebo také pokyny pro manipulaci s vodou při mimořádných událostech a provádění bezpečnostních opatření, zejména se zřetelem na ochranu před povodněmi překračujícími návrhové parametry vodního díla, situace při ohrožení bezpečnosti a stability vodního díla nebo situace při poškození objektů a zařízení vodního díla.

[25] Stěžovatel v kasační stížnosti upozorňuje, že žalobci nebyli účastníky předchozího stavebního řízení, byť pravděpodobně vlastní vinou. I pokud by se žalobci snažili své předchozí pochybení napravit pokusem „vlomit“ se do nynějšího řízení, nelze jen z toho důvodu jejich účastenství předem vyloučit. Správní orgán prvního stupně s žalobci jako účastníky řízení

pokračování

o schválení manipulačního řádu vodního díla jednal. Rovněž je třeba připomenout, že pouhá účast konkrétního subjektu v příslušném řízení neznamená, že je správní orgán povinen jeho případným námitkám vyhovět. Je však třeba, aby vzhledem k možnému dotčení její právní sféry garantoval jemu náležející procesní práva. Úvahu o možnému dotčení práv však stěžovatel v souvislosti s vymezením účastníků řízení neučinil. Nic na tom nemění, že k přerušení řízení došlo v důsledku chybějících podkladů od žadatelky, a je otázkou, zda ji mohl učinit z informací dosud obsažených ve správním spise. Ani krajský soud proto nemohl závazně posoudit účastenství žalobců, neboť pro vyslovení takového závěru neměl podklady a nahrazoval by činnost správních orgánů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 Afs 48/2011-72).

[26] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobcům, jimž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS, nepřiznal, protože jim v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Ten konstatoval, že „[s]oud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému navrhovateli (potažmo žalobci) náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nýbrž musí vycházet z nákladů, jejichž vynaložení navrhovatel (potažmo žalobce) soudu prokáže (§ 57 odst. 1 s. ř. s.). Použití § 151 odst. 3 o. s. ř. (v novelizovaném znění účinném od 1. 7. 2015) na řízení podle soudního řádu správního je vyloučeno. Stejně tak nejsou na toto řízení přenositelné důvody nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, č. 275/2014 Sb.“

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2026

L. S.

David Hipšr v. r.
předseda senátu